

# Spis treści

Wstęp. Zakres pracy .....	9
Pojęcie świata przeżywanego we współczesnej socjologii .....	13
<b>CZĘŚĆ I. ONTOLOGIA ŚWIATA PRZEŻYWANEGO. REKONSTRUKCJA GŁÓWNYCH ELEMENTÓW .....</b>	<b>21</b>
<b>ROZDZIAŁ I. Transcendentalno-hermeneutyczny nurt socjologii .....</b>	<b>23</b>
1.1. Spór o metodę .....	24
1.2. Socjologia rozumiejąca Maxa Webera .....	27
<b>ROZDZIAŁ II. Struktury świata przeżywanego w ontologii społecznej Alfreda Schütza .....</b>	<b>43</b>
2.1. Świat przeżywany a codzienność .....	45
2.1.1. Codzienność .....	48
2.1.2. Społeczne ustrukturyzowanie codzienności .....	50
2.2. Problem intersubiektywności (rozumienia) .....	53
2.2.1. Problem intersubiektywności w fenomenologii .....	53
2.2.2. Rozważanie wtrącone; „sensowne przeżycie” – specyfika ujęcia Alfreda Schütza .....	56
2.2.3. Problem rozumienia .....	59
2.2.4. Rozwinięcie tezy o <i>alter ego</i> : teza o przekładalności perspektyw .....	62
2.3. Przekraczanie granic poprzez aprezentację: znaki, symbole – język .....	66
2.3.1. Założenia teorii znaku .....	66
2.3.2. Znaki, symbole, transcendencja .....	71
2.3.3. Wskaźniki i oznaki .....	73
2.3.4. Znak: forma aprezentacji intersubiektywnej rzeczywistości .....	74
2.3.5. Symbole: aprezentujące mosty pomiędzy rzeczywistościami .....	80
2.3.6. Znaki, symbole, społeczeństwo .....	82
2.3.7. Język, świadomość, poznanie .....	85
2.4. Czyn, działanie, rozumienie działania. Ku teorii działania społecznego .....	89
2.4.1. Zachowanie i działanie .....	90
2.4.2. Motyw „żeby” i „ponieważ”. Motywacyjna struktura działania i czynu .....	93

2.4.3. Racjonalne działanie i racjonalność działania . . . . .	96
2.4.4. Działanie społeczne . . . . .	99
<b>CZĘŚĆ II. REKONSTRUKCJA PROGRAMÓW BADAWCZYCH, OPIERAJĄCYCH SIĘ NA KONCEPCJI ŚWIATA PRZEŻYWANEGO . . . . .</b>	<b>107</b>
<b>ROZDZIAŁ III. Założenia dalszej analizy – koncepcja programów badawczych Imre Lakatosa . . . . .</b>	<b>109</b>
<b>ROZDZIAŁ IV. Konsekwencje metodologiczne. Metody badania świata przeżywanego według Alfreda Schütza . . . . .</b>	<b>118</b>
4.1. Problem statusu nauk społecznych . . . . .	118
4.2. Postulaty metodologiczne . . . . .	128
4.3. Przykładowe analizy Alfreda Schütza . . . . .	134
4.3.1. „Obcy” . . . . .	134
4.3.2. Światły obywatel . . . . .	137
4.4. Podsumowanie . . . . .	143
<b>ROZDZIAŁ V. Thomas Luckmann – świat przeżywany jako protosocjologia . . . . .</b>	<b>145</b>
5.1. Analizy świata przeżywanego jako protosocjologia . . . . .	146
5.1.1. Socjologia a fenomenologia . . . . .	146
5.1.2. Protosocjologia . . . . .	149
5.1.3. Protosocjologiczna interpretacja wyników analiz Alfreda Schütza . . . . .	155
5.1.4. Przykład protosocjologicznych analiz Thomasa Luckmanna . . . . .	159
5.2. Programy badawcze zbudowane wokół koncepcji protosocjologii . . . . .	162
5.2.1. Konsekwencje protosocjologii dla socjologii. Fenomenologiczna socjologia wiedzy . . . . .	162
5.2.2. Badania nad religijnością jako przykład realizacji programu badawczego . . . . .	176
5.2.3. Badania nad problemem spójności społecznej jako przykład realizacji programu badawczego . . . . .	180
5.2.4. Teoria działania Thomasa Luckmanna . . . . .	186
5.2.5. Teoria języka i komunikacji . . . . .	191
5.2.5.1. Teoria języka . . . . .	191
5.2.5.2. Teoria komunikacji jako rozwinięcie teorii języka . . . . .	194
5.2.6. Badania nad moralnością jako przykład realizacji programu badawczego . . . . .	198
5.3. Podsumowanie . . . . .	202
<b>ROZDZIAŁ VI. Program badawczy socjologii hermeneutycznej . . . . .</b>	<b>204</b>
6.1. Socjologia hermeneutyczna Hansa-Georga Soeffnera . . . . .	205
6.1.1. Nauki społeczne jako hermeneutyka . . . . .	206
6.1.2. Miejsce świata przeżywanego w socjologii hermeneutycznej . . . . .	216
6.1.3. Hermeneutyka jako interpretacja świata przeżywanego . . . . .	218
6.2. Socjologia hermeneutyczna Ronalda Hitzlera . . . . .	225
6.3. Etnografia świata przeżywanego Anne Honer . . . . .	230
6.4. Przykłady realizacji programu badawczego socjologii hermeneutycznej . . . . .	234
6.4.1. Teoria rytuałów społecznych Hansa-Georga Soeffnera . . . . .	234
6.4.1.1. Badania nad religijnością . . . . .	237
6.4.1.2. Analiza rytuałów społecznych na przykładzie działania policji . . . . .	239
6.4.2. Badania Ronalda Hitzlera . . . . .	241
6.5. Podsumowanie. Thomasa Luckmanna krytyka hermeneutyki . . . . .	244
<b>ROZDZIAŁ VII. Świat przeżywany i system w teorii Jürgena Habermasa . . . . .</b>	<b>247</b>
7.1. Geneza pojęcia świata przeżywanego i systemu . . . . .	249
7.1.1. Wczesne prace . . . . .	249

7.1.2. Logika nauk społecznych – ujęcie z perspektywy filozofii nauki. . . . .	251
7.1.3. Problem logiki ewolucji społecznej . . . . .	255
7.2. Pojęcie świata przeżywanego w <i>Teorii działania komunikacyjnego</i> . . . . .	259
7.2.1. Teoria Jürgena Habermasa w kontekście fenomenologii Edmunda Husserla i Alfreda Schütza . . . . .	259
7.2.2. Pojęcie działania komunikacyjnego . . . . .	263
7.2.3. Świat przeżywany jako kontekst sytuacji . . . . .	267
7.2.4. Strukturalne komponenty świata przeżywanego – proces racjonalizacji . . . . .	273
7.2.5. System społeczny a świat przeżywany. . . . .	277
7.2.6. Kolonizacja świata przeżywanego . . . . .	280
7.3. Podsumowanie. . . . .	283
<b>Zakończenie</b> . . . . .	<b>287</b>
<b>Bibliografia</b> . . . . .	<b>297</b>
<b>Indeks osób</b> . . . . .	<b>307</b>